

VIII. XIZMATLAR

2020 yil yanvar-mart oylarida bozor xizmatlari ishlab chiqarishning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha hajmi 1512,5 mlrd. so'mni tashkil qildi va 2019 yil yanvar-mart oylariga nisbatan o'sish 109,0 foizni tashkil etdi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha bozor xizmatlari ishlab chiqarish

(2020yilning yanvar-mart oylari uchun)

	<i>Mlrd. so'm</i>	<i>O'sish sur'ati, %</i>	<i>Jamiga nisbatan %</i>
Xizmatlar – jami	1512,5	109,0	100,0
<i>shu jumladan asosiy turlari bo'yicha:</i>			
aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	82,1	114,4	5,4
moliyaviy xizmatlar	286,3	139,5	18,9
transport xizmatlari	350,4	102,7	23,2
shu jumladan: avtotransport xizmatlari	334,2	102,9	22,1
yashash va ovqatlanish xizmatlari	32,9	99,1	2,2
savdo xizmatlari	409,5	102,7	27,1
ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	45,2	101,3	3,0
ta'lim sohasidagi xizmatlar	82,6	97,8	5,5
sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	25,9	116,6	1,7
ijara xizmatlari	36,4	115,4	2,4
kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	54,6	108,0	3,6
shaxsiy xizmatlar	49,9	103,0	3,3
me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	21,4	101,4	1,4
boshqa xizmatlar	35,3	98,1	2,3

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida yuqori hajm savdo xizmatlari (409,5 mlrd. so'm), transport xizmatlari (350,4 mlrd. so'm), moliyaviy xizmatlar (286,3mlrd. so'm), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (82,1 mlrd.so'm)ga to'g'ri keladi.

Eng kichik hajm me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar (21,4 mlrd. so'm), sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (25,9 mlrd. so'm), ijara xizmatlari (36,4 mlrd. so'm) ga to'g'ri keladi.

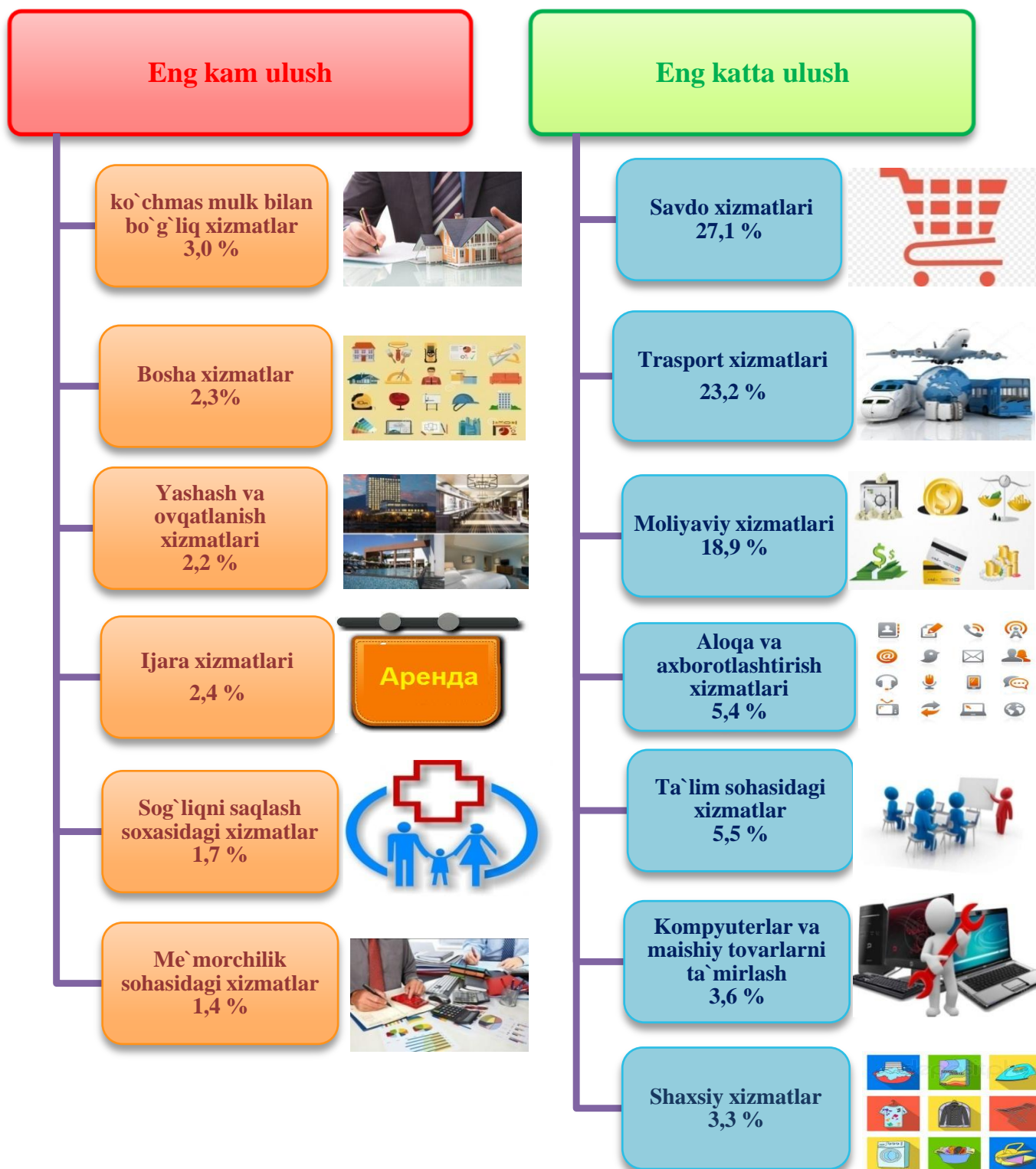
Shuningdek, moliyaviy xizmatlar (139,5 %), sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (116,6), ijaraxizmatlar (115,4 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (114,4 %) va kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar(108,0 %) o'sish sur'atlari yuqori bo'ldi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar tarkibi (2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

Xizmatlar tarkibida savdo xizmatlari – 27,1 % ulush bilan etakchi o'rinni egallaydi. Xozirgi vaqtda savdo sohasi iste'molchilarning bozor talabini shakllantirish jarayonida faol ishtirokchi xisoblanadi. Bugungi kunda savdo xizmatlari mamlakat iqtisodiyotida ko'rsatilayotgan xizmatlar umumiy hajmining sezilarli qismini tashkil etadi. Respublikada zamonaviy axborot texnologiyalardan foydalangan holda chakana savdo tarmoqlari faol rivojlanmoqda.

2020 yil yanvar-mart oylarida
iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar tarkibi

Xizmatlar tarkibida eng katta ulushni savdo xizmatlari (27,1 %), transport xizmatlari (23,2 %), moliyaviy xizmatlar (18,9 %) va aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (5,4 %) to'g'ri keladi.

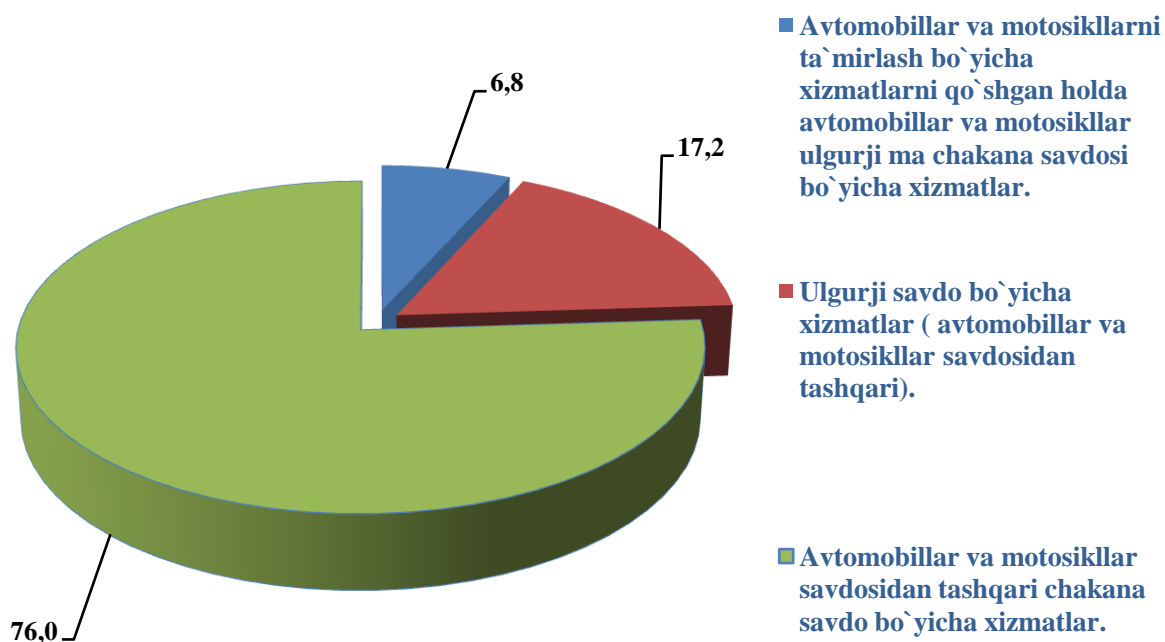
Xizmatlar umumiy hajmida past ulushlar me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar (1,4%), shuningdek sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (1,7 %) ga to'g'ri kelgan.

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo'naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirishning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda viloyatda olib borilayotgan bozor islohotlari jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal qilishda xizmat ko'rsatish sohasining rolini oshirishga katta ta'sir ko'rsatadi. Xizmatlarning xilma-xilligi aholining katta qismini hayot sifati va farovonligini yaxshilash imkonini beradi.

2020 yil yanvar-mart oylarida savdo xizmatlari hajmi 409,5 mlrd.so'mga teng bo'ldi. Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmidagi ulushi 27,1 % ni tashkil etdi.

O'tgan yilning shu davriga nisbatan savdo xizmatlarining hajmi 56,7 mlrd.so'mga oshdi.

Savdo xizmatlarining tarki (2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

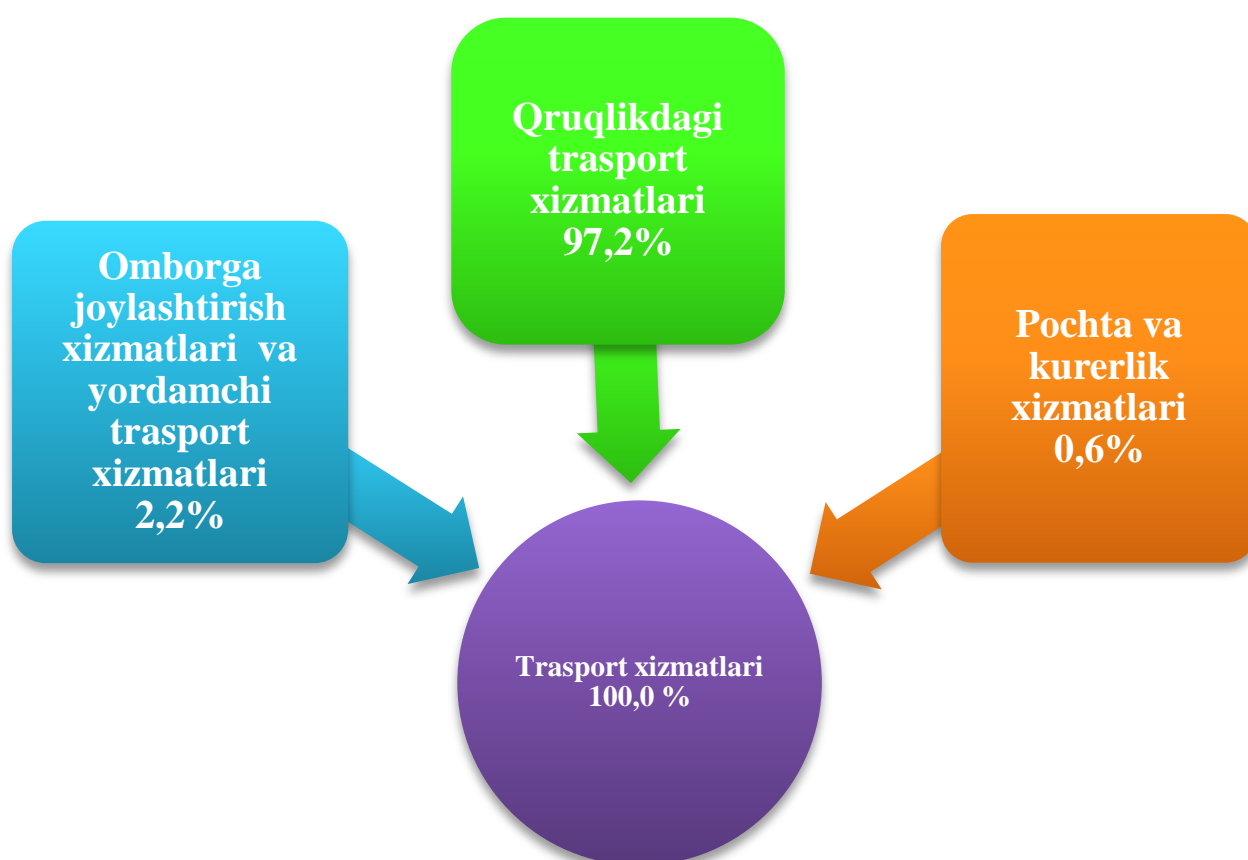
Savdo xizmatlari tarkibida avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo bo'yicha xizmatlar katta salmoqqa ega bo'lib, uning ulushi 76,0 % ni tashkil etadi.

Ulgurji savdo bo'yicha xizmatlarning (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) ulushi 17,2 % ga etdi.

Avtomobillar va mototsikllarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlarni qo'shgan holda avtomobillar va mototsikllar ulgurji va chakana savdosi bo'yicha xizmatlar umumiy savdo xizmatlari hajmida 6,8 % ni egallaydi.

Transport xizmatlarining umumiy hajmida quruqlikdagi transport xizmatlari – 97,2 %, omborga joylashtirish xizmatlar va yordamchi transport xizmatlari – 2,2 %, pochta va kurerlik xizmatlari–0,6 % ni tashkil etadi.

Transport xizmatlarining tarkibi
(2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) va moliya-kredit muassasalari xizmatlari tez rivojlanayotgan xizmat turlari hisoblanadi. Yangi texnologiyalarga va bozorni erkinlashtirish natijalariga tayanib, bu faoliyat turlari hozirgi vaqtda rivojlanishning yangi bosqichi sifatida paydo bo'ldi va bugungi kunda jamiyatning texnologik taraqqiyoti va iqtisodiyotning globallashuvida hal qiluvchi rol o'ynaydi.

Ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirish, AKT sohasida innovatsiyalarni joriy etish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida yangi turdagi xizmatlarning paydo bo'lishi aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmini oshirishga ta'sir ko'rsatadi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari tarkibi,%
(2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

2020 yil yanvar-mart oylarida viloyat bo'yicha aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmi 82,1 mlrd.so'mga teng bo'lib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan ushish sur'ati 114,4 % ni tashkil etdi. Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmidagi ulushi 5,4 % ni tashkil etdi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida eng katta ulush (97,0 %) telekommunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, Internet, yo'ldosh aloqa xizmatlari va b.q.) hissasiga to'g'ri keladi.

Pul-kredit tizimini isloh qilish dasturida bank tizimini barqarorligini ta'minlash, xalqaro standartlarga muvofiq bank faoliyatini yanada takomillashtirish, qo'shimcha investitsiyalarni jalb qilish, bank va sug'urta tashkilotlariga ko'rsatiladigan axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda yangi xizmat turlarini joriy etish, moliyaviy xizmatlar hajmini yanada kengaytirishga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Zamonaviy bank xizmatlariko'rsatish, jumladan "raqamli" banklar va chakana xizmatlar ko'rsatishga ixtisoslashgan bank bo'linmalarini tashkil etish uchun innovatsion bank texnologiyalarini joriy qilish,masofadan turib bank xizmatlarini ko'rsatish, to'lov tizimini yanada rivojlantirish moliyaviy xizmatlarning jadal rivojlanishiga yordam beradi.

Moliyaviy xizmatlarning tarkibi, %

(2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

Natijada, 2020 yil yanvar-mart oylarida ko'rsatilgan moliyaviy xizmatlar hajmi 286,3 mlrd. so'mga teng bo'lib, o'sish 139,5 % ni tashkil etdi.

Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlar ulushi 94,0 % ustunlik qilmoqda. Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta xizmatlarining ulushi 3,9 % ni, yordamchi moliyaviy faoliyat 2,1 % ni tashkil etdi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar hajmida oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar 73,3 % ulush bilan etakchilik qilmoqda. Yashash bo'yicha xizmatlar ulushi 26,7 % ga to'g'ri keladi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning tarkibi, %
(2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

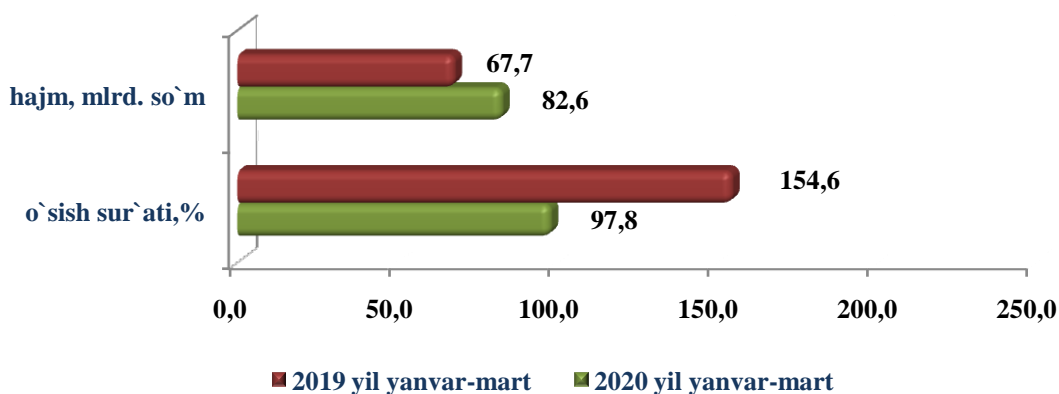
2019 yil yanvar-mart oylari bilan taqqoslanganda yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar ulushining ko'payish omillaridan biri viloyatda turizm faoliyatini rivojlantirish xisoblanadi. Jaxonga mashhur Xiva shahrining tarixiy yodgorliklari, zamonaviy shaharlar, O'zbekistonning betakror tabiati, noyob milliy taomlari, shuningdek, xalqimizning betakror mexmondo'stligi sayohatchilarni o'ziga jalb qiladi.

O'tgan yilning mos davriga nisbatan, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sish sur'ati 99,1 % ni tashkil etdi.

Ta'lim sohasidagi xizmatlarning hajmi va o'sish sur'ati, %
(2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

Ta'lim sohasida amalga oshirilayotgan tub islohotlar birinchi navbatda ong va fikrlashdagi ijobiy o'zgarishlarni qo'llab-quvvatlab, ma'naviyatni yuksaltirishga hissa qo'shadi.

2020 yilning yanvar-mart oylarida o'sish sur'atlari shuningdek ta'lim sohasidagi xizmatlarda – 97,8 % erishildi. Ta'lim sohasida ko'rsatilgan xizmatlar hajmi 82,6 mlrd. so'mga teng.

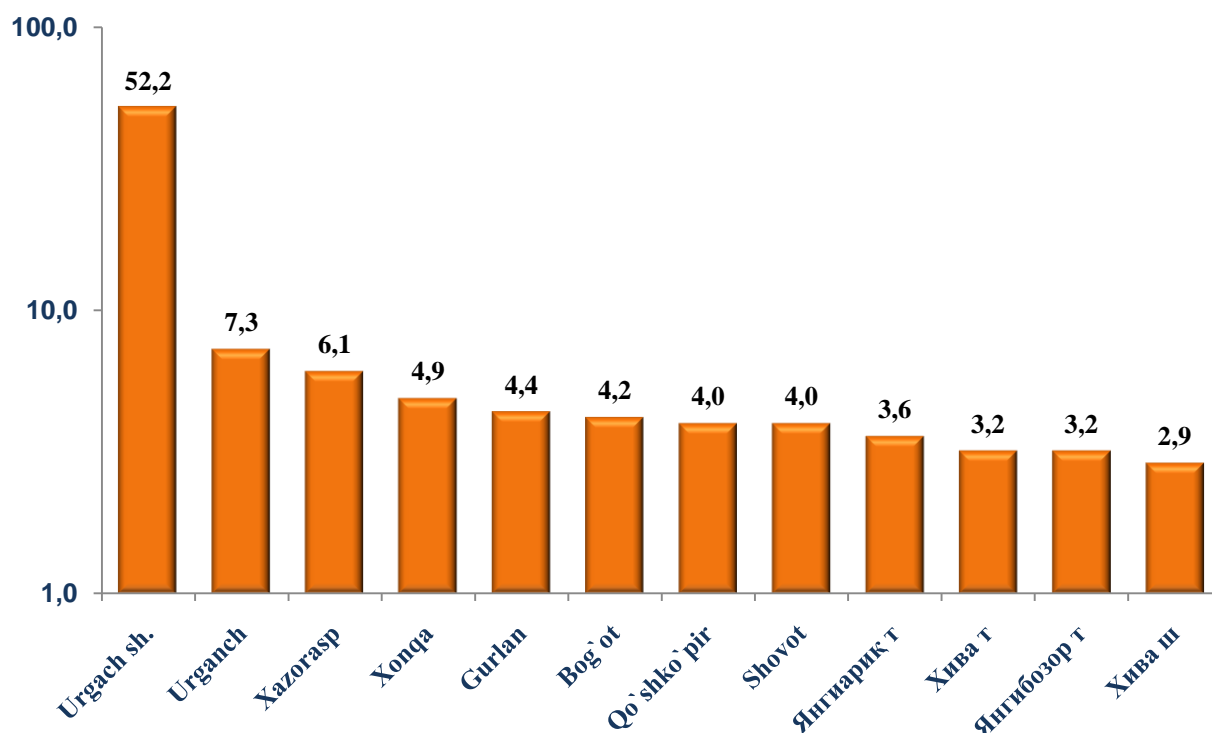

O'tgan yilning yanvar-mart oylari bilan taqqoslanganda ta'lim sohasidagi xizmatlarning hajmi 14,9 mlrd.so'mga oshdi.

2020 yil yanvar-mart oylarida shahar va tumanlar kesimida ko'rsatilgan xizmatlar hajmi.

	<i>Mrd. so'm</i>	<i>O'sish sur'ati, % da</i>	<i>Jamiga nisbatan ulushi, % da</i>
Xorazm viloyati	1512,5	109,0	100,0
Urganch shahri	790,1	112,8	52,2
Xiva shahri	43,8	109,7	2,9
<i>tumanlar:</i>			
Bog'ot	63,2	107,6	4,2
Gurlan	66,7	106,8	4,4
Qo'shko'pir	60,6	109,7	4,0
Urganch	111,0	89,6	7,3
Xazorasp	92,2	108,1	6,1
Xonqa	74,7	111,8	4,9
Xiva	48,1	101,5	3,2
Shovot	60,2	108,9	4,0
Yangiariq	54,8	110,0	3,6
Yangibozor	47,1	110,2	3,2

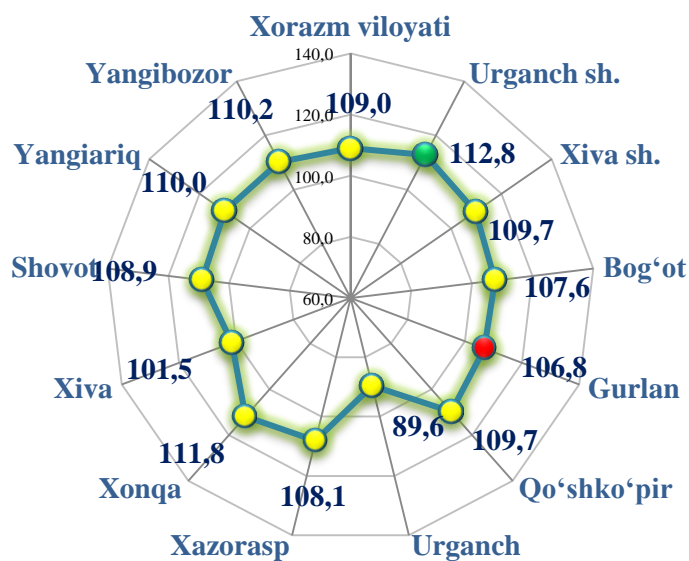
Viloyat bo'yicha xizmatlarning umumiy hajmida shahar va tumanlarning ulushi
(2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

Xizmatlar sohasining rivojlanishida eng katta ulush Urganch shahri (52,2%), Urganch (7,3 %), Xazorasp (6,1 %), Xonqa (4,9 %) tumanlarida kuzatilmoqda.

Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmida eng kichik ulushlarni Yangiariq tumani (3,6 %), Xiva tumani(3,2 %), Yangibozor tumani (3,2 %), Xiva shahri (2,9 %) egallaydi.

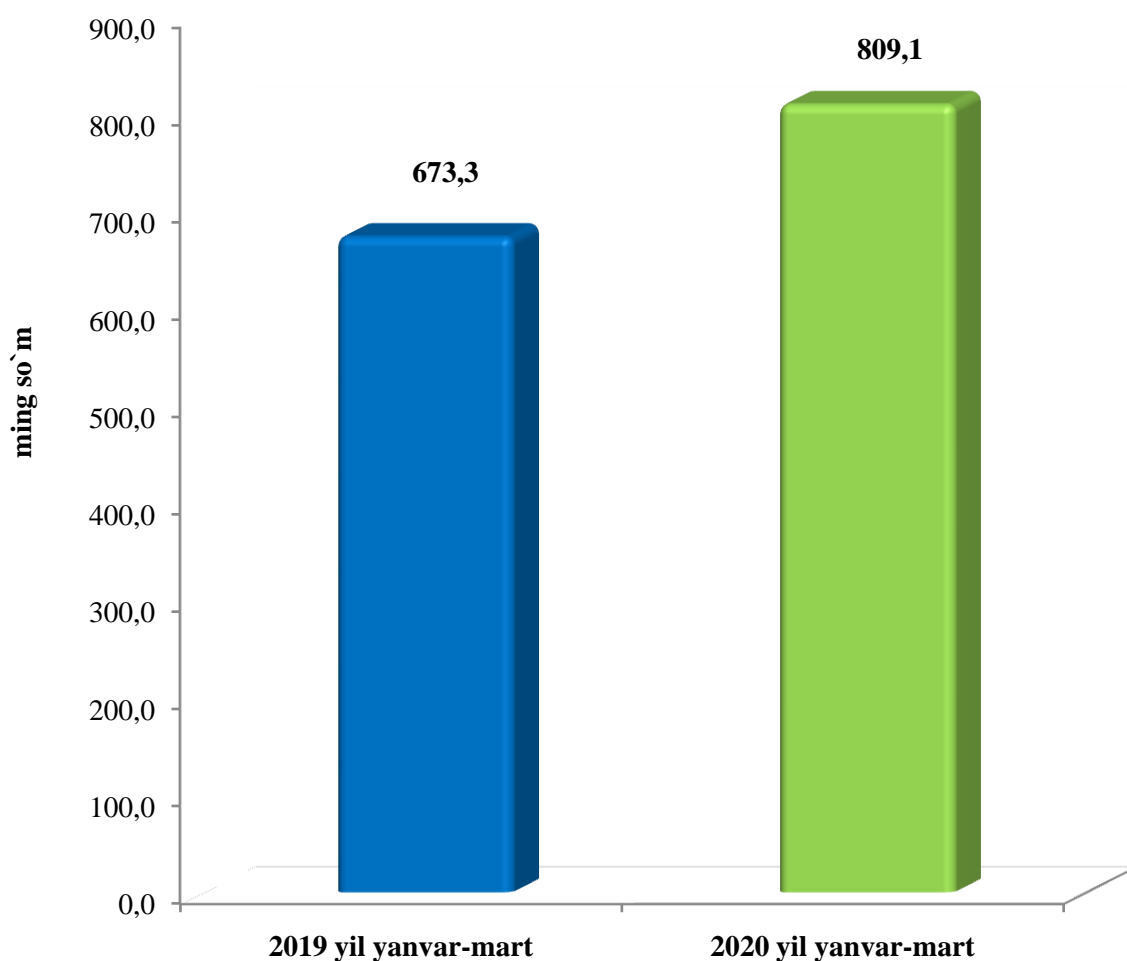
Hududlar bo'yicha bozor xizmatlarining o'sish sur'ati, %
(2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

2019 yil yanvar-mart oylariga nisbatan, 2020 yil yanvar-mart oylarida eng yuqori oʻsish surʼatlari Urganch shahri (112,8 %) va Xonka tumanida (111,8 %) qayd etildi.

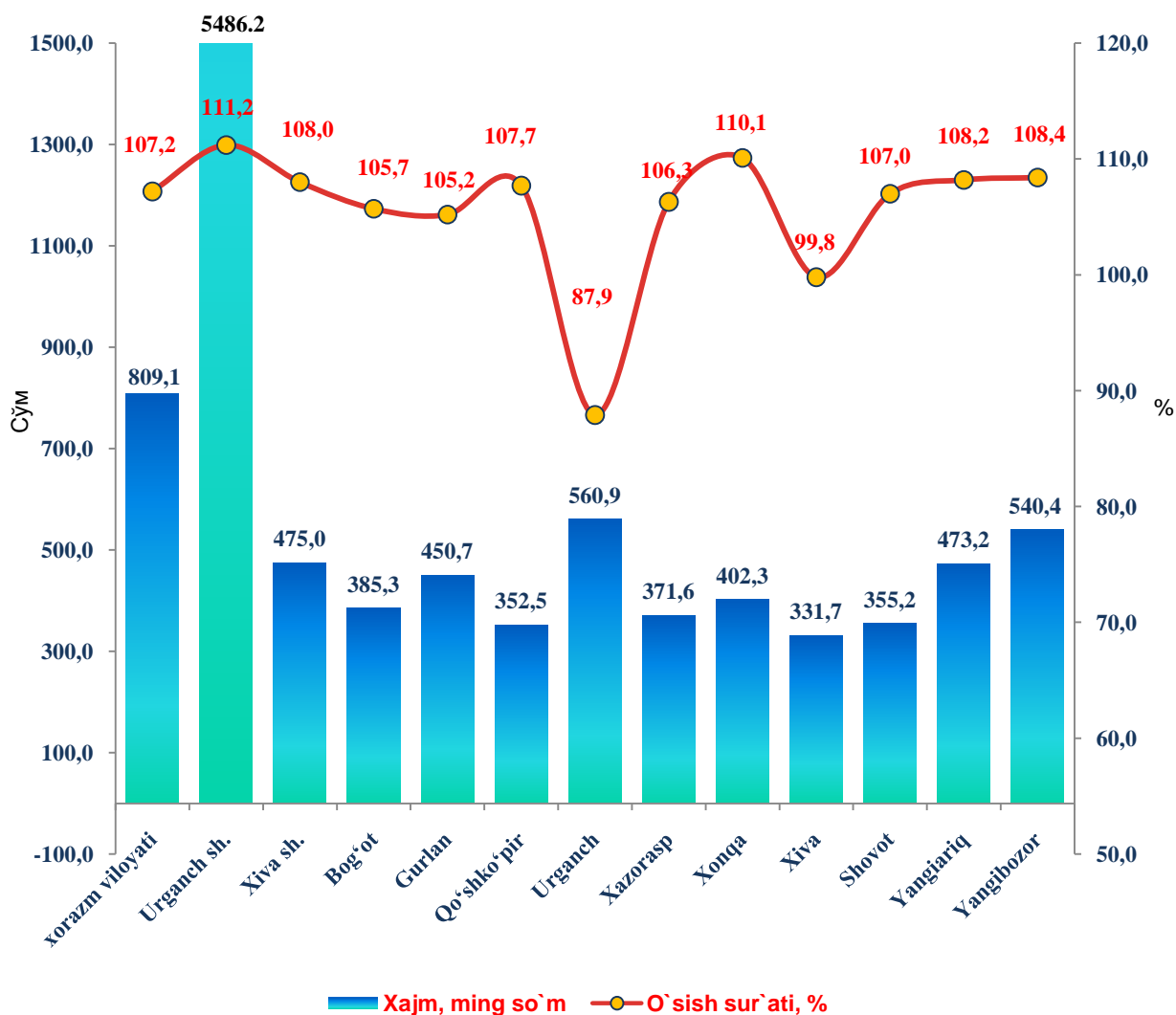
Xorazm viloyatida aholi jon boshiga koʻrsatilgan bozor xizmatlari hajmining har oyda oʻsishi kuzatilmoqda. Aholi jon boshiga koʻrsatilgan bozor xizmatlari hajmi 2019 yil yanvar-mart oylariga nisbatan 135,8 ming soʻmga oshib, 809,1 ming soʻmga teng boʻldi. Oʻsish surʼati 107,2 % qayd etildi.

Viloyat boʻyicha aholi jon boshiga koʻrsatkichlar (2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yoʻnaltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirish uchun eng muhim shartlardan biri hisoblanadi. Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan bozor islohotlarining ijobiy natijalari xizmatlar sohasini yanada rivojlantirish, jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal etishda uning rolini oshirish bilan uzviy bogʻliqdir.

Shahar va tumanlar bo'yicha aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining hajmi va o'sish sur'ati
(2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlar bo'yicha eng yuqori ko'rsatkich Urganch shahrida (5486,8 ming so'm), Urganch tumani (560,9 ming so'm), Yangibozor tumani (540,4 ming so'm), va Xiva shahrida (475,0 ming so'm) ga to'g'ri keladi.

Hududlar o'rtasida aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlar bo'yicha eng past ko'rsatkich Xiva (331,7 ming so'm), SHovot (355,2 ming so'm) va Qo'shko'pir (352,5 ming so'm) tumanlarida kuzatildi.

2019 yil yanvar-mart oylariga nisbatan, 2020 yil yanvar-mart oylarida aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining eng yuqori o'sish sur'atlari Urganch shahrida (111,2 %) va Xonka tumanida (110,1 %) qayd etildi.